

Het Peil

Schoner Mooier
Hollandscher IJssel

Uitgave: Projectteam Hollandsche IJssel > postbus 90602 > 2509 LP Den Haag > telefoon: 070 441 64 67 > fax: 070 441 79 96 > e-mail: info@schonermooier.nl > PEILDATUM: 8 DECEMBER 2004

De woelige baren

Scheepvaart heeft al eeuwen een vitale rol in de IJsselstreek. Verschillende groepen varende – particuliere jachten, middelgrote schepen en de imposante beroepsvaart – maken de Hollandsche IJssel levendig. Voor elk biedt de omgeving wat wils. In deze aflevering van Het Peil de ontwikkelingen in de beroepsvaart, de mogelijkheden voor kleinere scheepvaart en daarmee samenhangend: de uitstraling van de rivier voor iedereen.

Sportieve parel

De enige jachthaven aan de Hollandsche IJssel ligt in Capelle aan den IJssel. 't Zandrak werd in juni 2003 opgeleverd, na sanering van land en waterbodem en grondige herinrichting. De jachthaven is kleiner dan de oorspronkelijke, zeer verpauperde haven: een gedeelte is gedempt voor woningbouw.

Woonhaven 't Zandrak in Capelle aan den IJssel.

Elf woningbezitters hebben een ligplaats aan huis, vergelijkbaar met een parkeerplaats. Anderen kunnen een van de 115 ligplaatsen aanschaffen, variërend van 9 tot 24 meter lengte. De verkoop daarvan is bijna op drie kwart. "Mensen die er een jaar wonen schaffen vanzelf een ligplaats aan: het werkt erg aantrekkelijk", vertelt projectontwikkelaar AM Wonen. De jachthaven bedient ook de regio, van Nieuwerkerk en Ouderkerk aan den IJssel tot Rotterdam. De oeverlijn is openbaar toegankelijk, maar de haven biedt geen ruimte aan passanten: alle boxen zijn particulier eigendom. Enige uitzondering: toen de Algerabrug was gesloten voor onderhoud en de passantenhaven Sliksloot in Krimpen aan den IJssel – net buiten de Hollandsche IJssel – niet bereikbaar was. Hopelijk is openstelling ook in de toekomst een optie, tijdens leegstand in de zomermaanden? Meer informatie: www.zandrak.nl

Verademing

Cor Broere uit Capelle aan den IJssel is eigenaar van motorboot Breediep, een ex-beroepsvaartuig met 't Zandrak als thuishaven. Broere is havenmeester en tevens penningmeester van de Vereniging van Eigenaren van de jachthaven. Zijn vrije tijd brengt hij graag aan het water door. Broere: "De Hollandsche IJssel betekent heel veel voor mij. Ik ben geboren en getogen in Capelle, en met het water vergroeid. Het is een verademing om te varen. Bovendien is dit een gunstige uitvalshaven: je kunt naar Gouda, de (Brielse) Maas, de Biesbosch, de Rotterdammer... De rivier is leuk aangekleed door het Project Hollandsche IJssel. Je ziet dat de kwaliteit van de rivier beter wordt: het water is helderder, je kunt dieper kijken. Er wordt weer volop gevist op snoekbaars. Het is een fijn water." Maar Broere geeft ook een waarschuwing: "Het kan aardig stromen. Je moet rekening houden met de beroepsvaart en de zuigende werking daarvan. Het is geen rivier om even te gaan spelevaren."

'Breediep' van Cor Broere.

Werkrivier

Van oudsher heeft de Hollandsche IJssel een internationale functie. IJsselsteentjes werden over de hele wereld vervoerd. De bedrijvigheid is nu minder, maar wel grootschaliger. Van stenen, zand en grind vervoerde de vracht tot granen, veevoeder en andere derivaten, hout, bouwstoffen, oliën, kerosine en zelfs tot constructiedelen voor silo's en tanks. Het containervervoer is booming. In de eerste 9 maanden van dit jaar nam het transport met 24% toe. Opening van de containerterminal in Alphen aan den Rijn in 2005 zal voor nog meer toename zorgen. Het blijft een werkrivier: houtcoasters uit de Oostzeelanden bedienen Houthandel Heuvelman. Piet de Waardt van KSV Schuttevaer heeft vroeger zelf gevaren en bouwde nu vrachtschepen in Polen. Aan de tijd van steenindustrie, die na WO II voorgoed ter ziele ging, denkt hij niet graag terug. Maar De Waardt onderkent dat ondernemerschap voor schippers verandert. "Schippers zijn niet meer gebonden aan Ouderkerk of de Hollandsche IJssel. Ze vervoeren niet alleen zand en grind, maar passen hun lading aan en varen met steeds grotere schepen. Gelukkig pakt de nieuwe generatie die activiteiten op."

'M.S. Arie Jacob' van P.J. de Waardt. Capaciteit: 90 TEU (45 vrachtwagens). Met dank aan Theo Bakkers, KSV Schuttevaer.

Verbindingswater

De Hollandsche IJssel is onderdeel van de vaartroute met grote doorvaarthoogte tussen Rotterdam en Amsterdam. Een hoofdvaarweg, deel van het landelijke vaarwegennet. Voor recreatievaart is de Hollandsche IJssel benoemd tot verbindingswater voor zeilschepen met masthoogten tot 30 meter. De Staande Mastroute omvat een keten van vaarten waarvan de openingstijden van bruggen op elkaar zijn afgestemd. Motorjachten gebruiken de Hollandsche IJssel in de meeste gevallen als onderdeel van een route tussen het Hollands plangebied en de Hollandse en Zeeuwse Delta.

Aanlegplaatsen?

De recreatieve functie van de rivier vraagt om aanlegplaatsen voor passanten. Daar is nog weinig gelegenheid voor. Mogelijke plaatsen bij de Zellingwijk, Ouderkerk Centrum en het Vuylterrein zijn onzeker. Molen Windlust werkt aan een eigen aanlegsteiger bij zelling De Onderneming, om het bezoek te stimuleren. Het schip Helena, een ijzeren stevenaak uit 1875, heeft hier oren naar en voorziet samenwerking met de molen vanaf mei 2005.

Voor de aanleg van steigers is een vergunning van Rijkswaterstaat nodig en meestal ook een gemeentelijke bouwvergunning. Aanleg moet in het bestemmingsplan passen. Rijkswaterstaat gaat selectief om met verzoeken, vanwege het strenger toepassen van veiligheidseisen en een verwachte sterke toename van beroepsvaart.

Van vitaal belang zijn permanente aanlegmogelijkheden voor de binnenvaart. Schippers keren bijvoorbeeld met Kerst huiswaarts. Van oudsher is Ouderkerk aan den IJssel de thuishaven. Overige locaties zijn beperkt: de Sliksloot in Krimpen aan den IJssel slijt door zijn ligging sterk aan. Capelle aan den IJssel heeft schippers onder de bevolking en een schippersinternaat, maar geen aanlegplaatsen. Die waren er vroeger wel, maar moesten wijken voor appartementen aan het water. Onderhandelingen over een afmeervoorziening bij het Vuylterrein liepen op niets uit. De mogelijkheden in Ouderkerk zullen waarschijnlijk wel in stand worden gehouden. Koninklijke Schippersvereniging Schuttevaer, afdeling Ouderkerk aan den IJssel, maakt zich als lid van de Klankbordgroep Hollandsche IJssel hard voor de zaak. "Het leven op het land kun je een schipper niet ontzeggen. Er valt nog veel winst te behalen: de scheepvaart eist een plek in de samenleving", aldus Piet de Waardt van Schuttevaer.

Thuiskomen in Ouderkerk aan den IJssel.

Rivierzeilen

De Helena is een zeilend monument. De gerestaureerde ijzeren stevenaak uit 1875 is sinds 2003 weer actief en daarmee het oudste varende schip van Nederland. Tochten door Zuid-Holland voorzien in het onderhoud. Deze Rijnaak is bedoeld voor rivieren zoals de Hollandsche IJssel. "Een hele grappige rivier", vindt schipper Dick Janssen. "Vanuit Rotterdam ga je via de Stormvloedkering langs Krimpen en Capelle aan den IJssel, kronkelend langs bebouwing. Tot je bij het groene Ouderkerk, Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht komt. Dat vaart heel leuk, langs de bomen en takken. Veerpontjes schieten af en toe heen en weer. In Gouda meren we af." Het getij maakt het levendig, vindt Janssen: "Je zit hoog en kijkt over de dijken, of je zit heel diep. Je moet behoudend zeilen, door de bochtigheid, de stroming en het vrachtvervoer. Maar met klein tuigage is het goed te doen. Met drie zeilen (in plaats van acht op het IJsselmeer) komen we goed vooruit en blijft het schip te manoeuvreren." Meer informatie: www.rivierzeilen.nl

Feiten en cijfers

De Hollandsche IJssel kent minimaal 35.000 beroepsvaartpassages per jaar:

60%	kleiner dan 1000 ton – klasse I, II en III – schepen tot 70 m
35%	1000 tot 1500 ton – klasse IV – schepen tot 85 m
5%	1500 tot 3000 ton – klasse Va en Vlb – motorschepen en koppilverbanden

De maximaal toegestane afmetingen voor beroepsvaart: 110 meter lang en 11,50 meter breed.

Buiten de hoofdvaargeul is ruimte voor 20.000 passages recreatievaart (vooral van april tot september).

Op de HIJ-ZIT

Wie plaatsneemt op de HIJ-ZIT is verzekerd van goed zicht op de Hollandsche IJssel. In deze rubriek geven streekgenoten en bestuurders hun persoonlijke kijk. Ditmaal Nanda Kendry-van Ellinckhuijzen, die voor het River House Hotel in Moordrecht gebruikmaakte van de subsidie Mooiere Oevers.

"Veel water hè?", zegt Nanda in de ontbijtkamer van haar huiselijke hotel. De rivier domineert het uitzicht. Het pand, gekocht van een Moordrechtse tandarts, stamt gedeeltelijk uit 1720. Een deel is bijgebouwd in 1840 en in 2001 kwam het totaal op 12 kamers. Het hotel ademt een landelijke sfeer. "Ik ben opgegroeid tussen oude spullen, mijn moeder had een antiekwinkel hier vlakbij", vertelt Nanda. "We zijn allebei in deze straat geboren." Als eerste hotel in Moordrecht, en met een persoonlijke formule, viel het meteen op. "Ik ben met een Engelsman getrouwd: vandaar het B&B-concept, gecombineerd met mijn ervaring met zakelijke klanten", aldus de gastvrouw.

Kamers met uitzicht op de Hollandsche IJssel zijn altijd vol. Kendry: "Water verveelt nooit. Het is een prachtige rivier. Je ziet mooie zeiljachten en grote schepen. Die varen als het ware door de boter en de jam heen." Het hotel ligt aan een heel smal stukje water. "Het is erg rustig, behalve schepen zie je hier enkel de veerpont en een eend." Ze herinnert zich: "Vroeger gooiden iedereen alles in het water. Als je een bank zat was, of een lamp... Daar werd niet moeilijk over gedaan."

Versteviging van de oever stond al langer op de wensenlijst. "Het pand ligt direct op het water, dat is best eng. Met laag water is het goed te zien. Het is op huiden gebouwd, dus mochten we niet te veel hakken en breken." Nu is een betonnen wand geplaatst, afgewerkt met hout. "Stevig én mooi. Ik vind het belangrijk dat het er goed uitziet vanaf de nieuwe overkant die wordt gebouwd en vanaf het water." Het Project Hollandsche IJssel subsidieerde met 14.650,- de meerkosten van verfraaiing. "Wij betalen het beton, de cheque is voor het hout. Ik vind het goed dat het project dit doet. Aan de andere kant: zelf hebben we er weinig zicht op. Het is echt voor de aanblik vanaf de rivier. Nederland is zo mooi vanaf het water. Ik help daar graag aan mee."

Meer informatie over Mooiere Oevers: www.schonermooier.nl > Het Project > subsidieregeling, en het hotel: www.riverhousehotel.nl

De bewonersvereniging 'Initiatiefgroep Vuylterrein' in Capelle aan den IJssel vierde op 4 september de start van de herinrichting van het terrein, met de gewenste recreatieve bestemming. Het Projectteam Hollandsche IJssel verzorgde een ballonwedstrijd. 130 stuks gingen de lucht in. Winnaar: Joost van der Spek. Zijn ballon kwam in Hoeven (NB), 55 km verder.

Hollandsche IJsseldata

november - december 2004	sloop voormalig Avia-gebouw op de Schanspolder (Ouderkerk)
9 december 2004	stuurgroepvergadering
8 januari 2005	oplevering molen Windlust
mei 2005	oplevering complex Windlust

Heeft u opmerkingen:

Stuur uw reactie naar: info@schonermooier.nl of Projectteam Hollandsche IJssel
Antwoordnummer 100
2509 WB Den Haag
(Een postzegel is niet nodig.)

Surf naar het Project Hollandsche IJssel op www.schonermooier.nl